

6^e zondag na Pasen

21 mei 2017

Openbaring 19: 6-10 [Openbaring 19:6-16]

Johannes 16: 16-24

"Wat betekent wat hij nu zegt: nog een korte tijd en jullie zien me niet meer, maar kort daarna zien jullie me terug? Wat bedoelt hij toch?"

Net als zijn leerlingen, zouden wij dat ook graag willen weten. Wat bedoelt Jezus toch, wat wil hij ons zeggen?

Wij mensen willen graag duidelijkheid. Leven met iets dat we niet begrijpen, maakt ons onzeker. Daar voelen we ons ongemakkelijk bij. Alsof datgene wat we kunnen verklaren, met ons verstand kunnen duiden, bestaat, waar is, een feit is. Zo is het en niet anders. Hoewel feiten tegenwoordig ook geen status meer lijken te hebben. Datgene wat onverklaarbaar is daarentegen, lijkt onbestaanbaar. Ons geloof zou daar een voorbeeld van kunnen zijn.

God is immers rationeel niet verklaarbaar. Liefde trouwens ook niet, onvoorwaardelijke liefde voor onze kinderen, onze partner... Maar, bestaat het daarom niet? De wereld zou zonder wel erg koud en kil zijn.

Wat bedoelt hij toch, wat wil hij ons zeggen? We willen duidelijkheid, weten waar het om gaat. Het liefst horen we van een ander wat goed is en wat fout. We willen handvatten, aanwijzingen hoe we het beste kunnen leven. We willen garanties, zodat we er zeker van zijn dat we het goed doen.

Maar, is het leven zo eenvoudig? Wat *is* goed, wat *is* fout?

De ene vindt het goed om uitgeprocedeerde en afgewezen vluchtelingen netjes te begeleiden naar het vliegveld om ze terug te laten keren naar hun eigen land – het zijn immers economische vluchtelingen, gelukszoekers, die hier niets te zoeken hebben. Maar ja, wel mensen. Wat als wij daar geboren zouden zijn en geen perspectief hebben op een menselijk bestaan? Wat als we zien dat onze families omkomen van de honger. Met deze gedachten scharen we ons eigenlijk al bij die andere groep, die zouden zeggen: kom maar hier, wij bieden bed, bad en brood.

Wat als ik in een land geboren ben, waar mensen een ander mensbeeld hebben, waar vrouwen minder zijn dan mannen, waar mensen die van anderen houden die toevallig van hetzelfde geslacht zijn, vervolgd worden, als duivels worden beschouwd? Wat als ik met dat mensbeeld plotseling hier in Nederland terecht zou komen? Ben ik dan eerst goed en nu fout?

Vroeger verketterden we elkaar als protestant en katholiek, als goed en fout. Nu omarmen we elkaar. Waren we vroeger dan fout en nu goed?

Vaak is de grens tussen goed en fout erg vloeibaar, verandert met de tijd, met de cultuur. Dat betekent dat we altijd zullen moeten leven met bepaalde onzekerheden. Eigenlijk houden we daar als mensen niet zo van.

Wat bedoelt hij toch, wat wil hij ons zeggen?

Die vraag kunnen we ons helemaal stellen bij de eerste schriftlezing, bij dat vervreemdende boek openbaring van Johannes.

Een boek, een verhaal vol met beelden en visioenen, die vaak voor ons niet meer te begrijpen en te verklaren zijn. Door de loop der eeuwen heen, hebben veel mensen gemeend dat dit boek gaat over het einde der tijden. Van daaruit hebben ze de oorlogen, de natuurrampen, ziekten als de pest, de cholera, hongersnoden in hun tijd proberen te verklaren. Als aanwijzingen dat nu echt het einde van deze afschuwelijke tijd aan zou breken, dat Jezus nu echt snel terug zal keren zodat de eindtijd aanbreekt. De tijd waarin iedereen gelukkig zal zijn en duidelijk is wat goed is en wat fout. Op deze manier hebben ze de overweldigende gebeurtenissen in hun tijd een plaats proberen te geven. Om ze in de greep te krijgen, om door te kunnen leven, om hoop te kunnen putten uit.

Maar helaas, die eindtijd is nog steeds niet aangebroken, de vragen en de worstelingen over hoe te leven blijven. En wij zullen nooit meer te weten komen, wat de schrijver van Openbaringen ons nu eigenlijk wilde zeggen.

Evenmin als dat we ooit de vraag van de leerlingen wat Jezus nu eigenlijk bedoelde, kunnen beantwoorden.

De vragen blijven. Misschien zijn nu eenmaal niet alle vragen naar volle tevredenheid te beantwoorden. Net als de vragen rondom leven en dood. Dat is inherent aan het leven. Als mensen zijn we geneigd om overal iets achter te zoeken, alles betekenis te willen geven, met woorden te vullen. Iets wat niet functioneel is, dient tot niets. Ledigheid is des duivels oorkussen. Leegte is zinloos, nutteloos. Maar in de leegte, in de stilte, in de rust, kunnen we komen tot onszelf, hoe ongemakkelijk we dat soms ook vinden, hoe rusteloos we daar ook van kunnen worden. Soms vinden we in de leegte antwoorden op vragen, of roept die vragen op.

Soms is iets gewoon wat het is. Net zoals ons geloof. Soms onverklaarbaar, dat ons toch inspireert, dat ons aanzet tot handelen. Geloof dat gewoon is.

Laten we na al deze woorden, stil worden en de leegte tot ons laten spreken.

Kaars aansteken

na 2 minuten (of langer of korter als het onrustig wordt: rustige pianomuziek)

dan naar gz 653 1, 3, 4,7

drs Petra van der Voort, theoloog